

Svar (18/2 04)**Justitsministeren (Lene Espersen):**

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der med spørgsmålet sigtes til de tilfælde, hvor et barn bor hos en forælder, og hvor der af statsamtet er fastsat samvær med den anden forælder, der viser sig at være til skade for barnet. Det er spørgerens holdning, at kommunen i disse situationer bør have beføjelse til at kunne regulere samværet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at lovgivningen hviler – og efter min opfattelse bør hvile – på en almindelig forudsætning om, at forældre som udgangspunkt er ansvarlige i forhold til deres børn, og at forældre derfor selv vil reagere for at få ændret forhold, der er skadelige for barnet.

Den i praksis almindelige løsning på en situation som den i spørgsmålet beskrevne må derfor antages at være, at bopælsforælderen retter henvendelse til statsamtet, der har fastsat samværet, med henblik på at få det skadelige samvær ophævet. Statsamtet har kompetence til at foretage det fornødne for at beskytte barnet i en sådan situation, herunder mulighed for med øjeblikkelig virkning at ophæve eller suspendere samværet eller fastsætte andre begrænsninger i samværet. Statsamtet vil endvidere have pligt til at underrette kommunen, hvis statsamtet under sagsbehandlingen får oplysninger om, at et barn har behov for særlig støtte, f.eks. fordi barnet af samværsforælderen udsættes for vold, seksuelle overgreb eller andre grænseoverskridende handlinger, jf. herved lov om social service §§ 35 og 36 og bekendtgørelse nr. 1092 af 8. december 2000.

En adgang for kommunen til at gribe ind er således kun aktuel i de – formentlig få – tilfælde, hvor bopælsforælderen ikke anmoder statsamtet om at få ændret et samvær, der viser sig at være til skade for barnet, eller hvor bopælsforælderen, uden at der af statsamtet er fastsat samvær, overlader barnet til den anden forælder – eller til en anden person – under omstændigheder, hvor dette er til skade for barnet.

Socialministeriet har om kommunens beføjelser i sådanne tilfælde oplyst følgende:

»I den situation, hvor et barn bor under betryggende forhold hos den ene forælder (forældremyndighedsindehaveren) og har en samværsordning med den anden forælder, som truer barnets sundhed og udvikling, fx fordi samværsforælderen er voldelig overfor barnet, kan

servicelovens bestemmelser om særlig støtte bringes i anvendelse.

Selv om barnet eller den unge i dagligdagen bor under betryggende forhold, kan kommunen, hvis den vurderer, at det på grund af forholdene for barnet under samværet »må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte«, træffe afgørelse om støtte efter servicelovens § 40, stk. 2.

Der kan fx være tale om at yde konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold og om at udpege en personlig rådgiver for barnet eller en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien. En kontaktperson vil, i de tilfælde hvor samværsforælderen samtykker og er indforstået med det, kunne deltage i samværet sammen med barnet eller den unge. Afgørelse om at iværksætte disse foranstaltninger træffes som udgangspunkt med forældremyndighedsindehaverens samtykke, men kan også træffes uden samtykke, jf. servicelovens § 41, hvis formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke.

I yderste konsekvens kan kommunen skride til anbringelse af barnet uden forældremyndighedsindehaverens samtykke, hvis betingelserne i servicelovens § 42, stk. 1, er opfyldt, og »der er en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade« fx på grund af samværsforælderen voldsomme adfærd, og kommunen vurderer, at forældremyndighedsindehaveren ikke kan eller vil beskytte barnet eller den unge mod overgrebene.

Når barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet, har kommunen mulighed for at regulere samværet med samværsforælderen.»

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at de gældende regler i tilstrækkelig grad giver myndighederne mulighed for og pligt til at beskytte børn i samværssager.

Spm. nr. S 1712

Til indenrigs- og sundhedsministeren (21/1 04) af:

Birthe Skaarup (DF):

»Vil ministeren kommentere de nye kræfttal fra Cancerregisteret, og herunder oplyse, hvorledes man har tænkt sig at forholde sig til den stigen-